

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): **Tereza Lančová**

Název práce: Výzkum partikulárního prostředí a mediální stereotypy

Vedoucí práce: PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Hlavním cílem práce je aplikace etnografie partikulárního prostředí v moderní západní společnosti na výzkumný terén související s autorčinou pracovní zkušeností v rámci Policie ČR, konkrétně na práci kriminalistů/detektivů. Díky poměrně unikátní možnosti insiderského vstupu do tohoto specifického prostoru jej mohla autorka jak zdokumentovat pomocí narativní etnografie (s důrazem na aktérské hledisko každodennosti kriminalistů/detektivů), tak zprostředkovat jeho specifika optikou kvalitativně chápané sociální vědy potenciálním čtenářům. Sekundárním cílem práce byla komparace této etnografické zkušenosti s mediálními stereotypy popisující práci kriminalistů/detektivů. Tento možná až příliš ambiciózní cíl byl naplněn jen zčásti; ve výsledku se tak jedná spíše o reflexivní komparaci kriminalistické každodennosti s autorčinými stereotypy získanými vlastní zkušeností s populární kulturou, bez výraznější práce s literaturou věnovanou mediálnímu stereotypu detektiva/kriminalisty z oblasti mediálních studií a kulturních studií. Tento „osobní“ přístup je ale v soudobé antropologii rozhodně akceptovatelný, především jedná-li se o kvalitativně laděnou etnografii; žánr, se kterým se podle mého mínění autorka vypořádala více než dovedně. Obecně lze tedy oba cíle práce považovat za naplněné a celkově kvalitní práci doporučit k obhajobě.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práce Terezy Lančové je relativně náročným a poučeným způsobem zpracovaným výstupem z etnografického výzkumu partikulárního prostředí (do kterého měla ale výzkumnice relativně snadný vstup), který je jako celek možné považovat za podařený a splňující požadavky kladené na práce tohoto typu.

Autorka dovedně a citlivě využívá aktuální sociálněvědní teorii a především etnografickou metodologii (včetně soudobé terminologie používané po reflexivním obratu v antropologii – např. označování informátorů/respondentů za „konverzační partnery“).

Hlavním pozitivem práce je její silné a sebevědomé založení na kvalitně zpracovaných terénních datech, které jsou rámovány vhodně zvoleným teoretickým zázemím.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Práce se vyznačuje v kontextu soudobých bakalářských prací jednotným a vyzrálým stylem jazykového projevu. Z formálního hlediska (citace, odkazy na literaturu, grafická úprava, apod.) je práce díky pečlivosti autorky zpracována výborně; skutečnost především u bakalářských prací v poslední době téměř nevídaná.

Jako přílohy práce obsahuje Seznam konverzačních partnerů a Slovník kriminalistického slangu/žargonu; součástí příloh by mohl potenciálně být i Seznam provedených polostrukturovaných rozhovorů, popřípadě i vzor jejich osnovy s otevřenými otázkami.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práci Terezy Lančové jsem v roli vedoucího obdržel několik posledních týdnů před jejím odevzdáním v téměř finální podobě; vedle podnětů původního vedoucího práce do ní autorka inkorporovala i připomínky dalších pedagogických pracovníků KSA FF ZČU. Osobně se zcela neztotožňuji s externím rozhodnutím zkrátit úvod a závěr práce a především v práci vynechat kapitoly o kriminalistických metodách vyšetřování, které by podle mého mínění mohly provedenému etnografickému výzkumu dodat potřebný kontext a především zvýraznit moment komparace mediálních stereotypů a žité kriminalistické každodennosti. Sekundárním důsledkem tohoto rozhodnutí je také relativně krátký rozsah práce, která se podle mého mínění pohybuje na hranici akceptovatelnosti (31 tiskových stran včetně příloh). I přes tyto připomínky a časovou tíseň autorka důsledně a dovedně zapracovala většinu návrhů a připomínek z mé strany.

Silnou stránkou práce je především vhodně zvolené téma a výzkumný prostor a citlivý přístup k němu, včetně využití soudobé oborové terminologie a metodologie, především co se etnografického výzkumu týče (což nebývá u mnoha bakalářských prací pravidlem); práce je kvalitní především na rovině vstupu do terénu, pohybu v něm a dokumentace terénních dat, včetně jejich prvotní analýzy. Silnou stránkou práce je i celková myšlenková sevřenost textu.

Za potenciální slabé stránky práce je možné z určitého úhlu pohledu považovat výše zmíněnou stručnost práce; text tak mnohé zajímavé problémové okruhy spíše naznačuje, než aby je dokumentoval, natož analyzoval či interpretoval. Toto se týká především části práce věnované mediálním stereotypům, ve které bych si možná dokázal představit hlubší ponoření se do problematiky, především směrem k teoretickému aparátu mediálních a hlavně kulturních studií. Podobně by se dalo výrazněji pracovat i s problematikou profesního žargonu/slangu; toto téma (dokonce i přímo výzkumy policejního slangu) má v domácí vědě dlouhou tradici, historicky dokonce spjatou i s plzeňským akademickým prostředím.

Metodologicky autorka vychází z kvalitní dostupné literatury (Jan Hendl; David Silverman); možná by vzhledem k tématu práce stálo za to seznámit se i s legendární, ale dnes již možná částečně antikvární prací Miroslava Dismana *Jak se vyrábí sociologická znalost*, a především některými novějšími metodickými a metodologickými texty zabývajícími se etnografickým výzkumem (např. Toušek, Laco: *Vybrané aspekty metodologie aplikované antropologie*. In: Hirt, Tomáš a kol.: *Vybrané kapitoly z aplikované sociální antropologie*. Plzeň 2012, s. 25–106; Abu Ghosh, Yasar – Stöckelová, Tereza: *Úvahy o etnografii: Od dogmatu k heterodoxii*. In: Tíž (eds.): *Etnografie: Improvizace v teorii a terénní praxi*. Praha 2014, s. 7–3; Pavlásek, Michal – Nosková, Jana: *Výzkumník v poli kvalitativního terénního výzkumu—dilemata a otázky*. In: Tíž (eds.): *Když výzkum, tak kvalitativní. Serpentinami bádání v terénu. Etnologické studie 14*. Brno 2013, s. 7–20). Širší kontext by práci dodala i konfrontace s dobře dostupnými texty věnujícími se etnografii specifického pracovního prostředí v relativně příbuzných kontextech domácích státních zaměstnanců (na které jsou také někdy aplikovány určité mediální a popkulturní stereotypy) – například Hrešanová, Ema: *Kultury dvou porodnic: Etnografická studie*. Plzeň 2008; či Stöckelová Tereza: *Akademické poznávání, vykazování a podnikání. Etnografie měnící se české vědy*. Praha 2008.

Celkový dojem z bakalářské práce je ale pozitivní; práci Terezy Lančové je možné považovat za kvalitní a v mnoha ohledech originální. Při výraznějších časových možnostech při jejím zpracování by se mohlo jednat dokonce o práci vyloženě unikátní.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1. Vnímáte nějaký relevantní obsahový rozdíl mezi termíny „žargon“ (užívaným v dnešních sociálních vědách) a „slang“ (tradičně užívaným v humanitních, filologických vědách)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře; v případě kvalitně vedené obhajoby pak i výborně.

Datum: 25. 8. 2014

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Podpis:

